

Õppekava nimetus

Tugiisik lapsele, lapsega perele

Õppekavarühm

762 Sotsiaaltöö ja nõustamine

Aluseks ISCED 97 (International Standard Classification of Education, ISCED) liigitus õppekavarühmade järgi.

Õppekava koostamise alus

Õppekava koostamisel on lähtutud 01.01.2016.aastal jõustunud Sotsiaalhoolekande seaduse § - s 23 sätestatud tugiisikuteenuse eesmärkidest ja sisust.

Õppekeel

Eesti keel/vene keel

Õppekava maht

240 ak/t, millest on 160 ak/t auditoorset õpet (sh 16 ak/t esmaabi väljaõpet) , 80 ak/t juhendatud praktikat.

Koolituse toimumise aeg

Vastavalt kokkuleppele, avalikud koolitused vastavalt koolituste ajakavale kodulehel.

Õppekeskkond

Koolitusruumid valitakse vastavalt konkreetsele koolitustellimusele ja selle toimumise kohale. Koolitusruum vastab grupi suurusele, on nõuetekohaselt valgustatud, õhutatav ning varustatud õppetööks vajaliku tehnikaga (projektor, ekraan, tahvel, arvuti).

Sihtgrupp

Isikud, kellel on valmisolek ja soov tugiisikuna toetada lapsi ja noori ning iseseisva toimetuleku probleemidega peresid , kes vajavad sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi.

Õpingute alustamise tingimused

Koolitusel osalemiseks vajalikud tingimused:

- vormikohase avalduse esitamine, millele on lisatud CV;
- vanus vähemalt 21 eluaastat;
- omandatud vähemalt keskharidus ja soovitavalt pedagoogilise või sotsiaaltöö kogemus;
- osalemine intervjuul, selgitamaks isikuomaduste ja hoiakute sobivust tugiisikutööks.

Eesmärk

Õppija omandab teadmised ja oskused töötamiseks kriisis või psühhosotsiaalselt keerulises olukorras olevate erinevatesse sihtgruppidesse (lapsed, noorukid, täiskasvanud) kuuluvate inimestega ning nende lähedastega.

Üldised õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- orienteerub lastele ja peredele (täiskasvanutele) pakutavates teenustes ja toetustes
- toetab erivajadusega last paremaks toimetulekuks haridusasutuses (lasteaias, koolis)

- kasutab lapse/noore/täiskasvanute arengutasemele vastavaid suhtlemisvõtteid
- juhendab lapse peret kasvatusküsimustes, turvalise keskkonna loomisel lapsele kodus
- juhendab lastega peret igapäevase toimetuleku paremaks korralduseks
- suudab anda esmaabi

Õppesisu, õpiväljundid ja hindamine moodulite lõikes

Moodul I	
Mooduli nimetus:	Üldalused – Lapsed ja pered sotsiaalhoolekande süsteemis
Mooduli maht:	Auditoorne töö: 16 ak/t
Mooduli eesmärk:	Mooduli läbinu orienteerub sotsiaalhoolekande ja lastekaitse süsteemi olemuses, laste- ja perede toetamise võimalustes, pakutavates teenustes.
Käsitletavad teemad:	<ul style="list-style-type: none"> - sotsiaalhoolekande korraldamise põhimõtted ja ülesanded, sotsiaalhoolekande korraldus Eestis, sotsiaalhoolekande valdkonda reguleeriv seadusandlus - teenuste sh tugiisikuteenuse põhialused ja eetika, andmekaitse - tugiisikuteenuse sisu erinevate sihtrühmade korral
Õpiväljundid	
Mooduli läbinud õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - teab sotsiaalhoolekande korraldamise põhimõtteid ja ülesandeid - orienteerub sotsiaalhoolekande ja lastekaitse korraldust reguleerivates õigusaktides ja teab allikaid, kust leida vajalikku informatsiooni - oskab leida lastele ja peredele sobivad teenused - kirjeldab tugiisikuteenuse osutamise põhialuseid ja eetilisi printsiipe ning andmekaitsest tulenevaid kohustusi - kirjeldab tugiisikuteenuse sisu lasteaias, koolis, asenduskodust lahkuva noore korral
Hindamine	
<i>Hindamismeetodid</i>	<i>Hindamiskriteeriumid</i>
Teadmiste test	Positiivseks soorituseks on vajalik vähemalt 75% õigeid vastuseid
Moodul II	
Mooduli nimetus:	Põhiained ja -oskused – klienditöö alused
Mooduli maht:	Auditoorne töö: 56 ak/t
Mooduli eesmärk:	Mooduli läbinul on klienditööks vajalikud teadmised ja oskused.
Käsitletavad teemad:	<ul style="list-style-type: none"> - suhtlemisprotsesside alused - mõjutamisoskused, stressijuhtimine - vägivalda erinevad vormid ja nende äratundmine - sõltuvused ja nende mõju isiku toimetulekule - võrgustiku- ja meeskonnatöö põhialused - isikukeskne eesmärgipüstitus ja tegevuskava koostamine - esmaabi väljaõpe
Õpiväljundid	

Mooduli läbinud õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - oskab edastada sõnumit kasutades tagasisidestamist - analüüsib ennast suhtlejana, teab oma tegevuse piire - analüüsib keskkonna mõju suhtlemisprotsessile - nimetab, millised on stressi tundemärgid ja kirjeldada, kuidas iseennast stressi puhul aidata - analüüsib kliendi käitumise põhjal tema motiveeritust koostööks - kirjeldab märke, mis viitavad võimalikule vägivalle (füüsiline, vaimne, emotsionaalne) - kirjeldab märke, mis viitavad võimalikule sõltuvusele (alkohol, uimastid, arvuti jne) - koostab võrgustikukaardi ja kirjeldab selle kasutamist - osaleb meeskonnatöös - juhendab klienti eesmärgi püstitamisel ja tegevuskava koostamisel
Hindamine	
<i>Hindamismeetodid</i>	<i>Hindamiskriteeriumid</i>
Teadmiste test	Positiivseks soorituseks on vajalik vähemalt 75% õigeid vastuseid
Moodul III	
Mooduli nimetus:	Spetsiifilised oskused klienditöös – lapse erivajadused
Mooduli maht:	Auditoorne töö: 40 ak/t Praktika: 40 ak/t juhendatud praktika
Mooduli eesmärk:	Mooduli läbinu on omandanud baasteadmised tööks lapsega lähtuvalt lapse erivajadusest.
Käsitletavad teemad:	<ul style="list-style-type: none"> - arengupsühholoogia alused - erivajaduse ja puude mõisted ja sisu - enamlevinud vaimse tervise häired lastel - arengulised ja hariduslikud erivajadused - asenduskodust ellu astuv noor
Õpiväljundid	
Mooduli läbinud õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - orienteerub inimese arengu seaduspärasustes - selgitab erivajaduse ja puude sisu - kirjeldab aktiivsuse- ja tähelepanuhäire, autismispektri häire, arvutisõltuvuse jt enamlevinud psüühiliste häirete tunnuseid - analüüsib tugiisiku võimalusi erivajadustega lapse toetamisel - orienteerub arenguliste ja hariduslike erivajaduste sisus - kirjeldab asenduskodus kasvanud noore vajadusi
Hindamine	
<i>Hindamismeetodid</i>	<i>Hindamiskriteeriumid</i>
Teadmiste test	Positiivseks soorituseks on vajalik vähemalt 75% õigeid vastuseid
Praktiline juhendatud töö erivajadustega lapsega lasteaias või koolis	Töö tulemust hinnatakse õppija eneserefleksiooni ja praktika juhendaja hinnangu põhjal sooritatuks või mittesooritatuks
Moodul IV	
Mooduli nimetus:	Spetsiifilised oskused klienditöös - töö lapse perega

Mooduli maht:	Auditoorne töö: 48 ak/t Praktika: 40 ak/t juhendatud praktika
Mooduli eesmärk:	Mooduli läbinu oskab juhendada pereliikmeid laste kasvatamisel ja pere igapäevaelu korraldamisel
Käsitletavad teemad:	<ul style="list-style-type: none"> - perekond kui sotsiaalne institutsioon - düsfunktsionaalsed peremudelid - perega koostöö alustamise efektiivne praktika - kasvatustöö alused - võlanõustamise alused - praktiline toimetulek igapäevaelu planeerimisel - tugiisikutöö sisu perekonnas, dokumentatsioon
Õpiväljundid	
Mooduli läbinud õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - analüüsib erinevaid perevorme ja perekonna olulisust lapse arengus - kasutab kontaktloomisel perega toimivaid võtteid - juhendab peret laste kasvatusvõtete rakendamisel - selgitab perele abi saamise võimalusi majandusraskuste puhul ja suunab abi juurde - juhendab peret eelarve analüüsil ja rakendamisel - on teadlik oma töö sisust tugiisikuna ja dokumenteerib seda nõuetekohaselt
Hindamine	
<i>Hindamismeetodid</i>	<i>Hindamiskriteeriumid</i>
Teadmiste test	Positiivseks soorituseks on vajalik vähemalt 75% õigeid vastuseid
Praktiline töö lastega pere tugiisikuna	Töö tulemust hinnatakse õppija eneserefleksiooni ja praktika juhendaja hinnangu põhjal sooritatuks või mittesooritatuks

Õppemeetodid:

Kasutatakse õppemeetodeid, mis on suunatud otseselt praktikas kasutatavate teadmiste omandamisele: loengut, arutelu, rolli-mängu, rühmatööd jne.

Iseseisev töö - selle käigus tutvub osaleja soovitusliku õppematerjaliga

Õppematerjalid

Edastatakse koolitusel osalejale elektrooniliselt vähemalt 1 päev enne koolitust või erandkorras paber kandjal koolituse käigus.

Soovituslik õppematerjal:

Sotsiaalhoolekande seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019155>

Teekond erilise lapse kõrval. <https://www.epikoda.ee/wpcontent/uploads/2017/01/Teekond-erilise-lapse-korval.pdf>

Sotsiaalministeerium. <https://www.sm.ee/et>

Sotsiaalkindlustusamet. <http://sotsiaalkindlustusamet.ee/et>

Õppeaja kestus

Reeglina 8 ak tundi päevas 2 - päevaste tsükliena ehk 20 koolituspäeva jaotatuna 4-5 kuule + praktiline juhendatud töö vastavalt kokkuleppele juhendajaga.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpingute lõpetamise eelduseks on:

- osalemine vähemalt 80 % -s auditoorsetest tundidest
- positiivselt sooritatud testid mooduli läbimisel
- sooritatud praktilised tööd
- koolitusel osaleja sooritab testi, milles 75 % küsimustest on õigesti vastatud.

Koolituse läbinutele väljastatakse tunnistus.

Koolituse nõutud mahus mitte läbinutele väljastatakse tõend läbitud teemade kohta.

Grupi suurus

Minimaalselt grupi suurus 10 inimest, maksimaalselt kuni 15 osalejat.

Koolitajad

Teemasid käsitlevad lektorid, kellelt eeldatakse:

erialast kõrgharidust, täiendkoolitusi teemavaldkonnas, praktilist kogemust töös perede ja lastega.